

Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	<p>Učivo předmětu Vlastivěda se týká člověka, společnosti, vlasti, kultury i přírody. Žák uplatňuje pohled do historie i současnosti České republiky, seznamuje se s naším kontinentem. Obsahem navazuje na Prvouku 1. – 3. ročníku. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vztahy a souvislosti. Učí se vyjadřovat své myšlenky a poznatky, reagovat na názory jiných. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Obsah předmětu Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápání organizace života v obci a ve státě • praktické poznávání místních, regionálních a celospolečenských událostí • postupné rozvíjení vztahu k zemi a národnímu cítění <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi • uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení žen a mužů • seznamování se se základními právy a povinnostmi ve společnosti <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v dějinách, postupu událostí a utváření historie věcí a dějů • snaha přimět žáky samostatně vyhledávat informace z historie a současnosti lidské společnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích podmínek <p>Časová dotace</p> <p>Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku následovně:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. ročník – 1-2 hodiny týdně (1. a 2. pololetí) • 5. ročník – 2 hodiny týdně <ul style="list-style-type: none"> ○ vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět ○ vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy <p>Místo realizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím

Název předmětu	Vlastivěda
	dostupných vyučovacích pomůcek
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a jeho svět
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků</p>	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, významných budov a památek • učí se začlenit obec do příslušného kraje • učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky • učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit a jakým způsobem <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině • učitel nabízí žákům výběr odborné literatury, encyklopedií a poznatky z internetu k dosažení řešení uložených úkolů • učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učí se vyjádřit různými způsoby svůj vztah k domovu a vlasti • učitel získává žáky pro odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, kulturnímu dědictví a památkám • učitel vede žáky k ověřování výsledků • učitel podněcuje žáky k diskusi o problému <p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů • učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učitel seznámí žáky s kulturními či historickými památkami, významnými událostmi • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti • učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků • učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí • učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků • učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů • učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat • učitel se snaží vzbudit zájem o zadanou problematiku
Způsob hodnocení žáků	<p>Žáci jsou hodnoceni pomocí klasifikační stupnice 1 až 5 vyjádřené slovně výborně až nedostatečně.</p> <p>1.....výborně</p> <p>2.....chvalitebně</p>

Název předmětu	Vlastivěda
	3.....dobře 4.....dostatečně 5.....nedostatečně V případě IVP mohou být žáci hodnoceni slovně.

Vlastivěda	4. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ČJS-3-3-01 Jak se měří čas: - kalendář. Jednotky času, měření času. Letopočet, století, tisíciletí. Minulost a současnost. - letopočet. Časová posloupnost. Pověst a historická událost.		ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Vysvětlí význam kalendáře a zařadí jednotlivá historická období v časové posloupnosti.
ČJS-5-3-01 Naše země v pravěku: - pravěk. Pravěký člověk v době kamenné, bronzové a železné. - Keltové - Germáni. Kmeny Keltů a Germánů. Středověk: - Slované, pověsti. - Velkomoravská říše, křesťanství. Cyril + Metoděj. Křesťanství. - Přemyslovci (sv. Václav-Václav III.). Život ve středověku (hrad). - Lucemburkové (Karel IV.) - Jan Hus a husitské války Novověk: - Habsburkové - Život v novověku (zámek). OSV. (MV) – M, ČJ ,Vv.		ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
ČJS-5-1-06 Naše vlast – ČR: - poloha - demokratický stát. Prezident, parlament, vláda, demokracie. - členění ČR. - obyvatelstvo ČR. - národopisné oblasti ČR. OSV. VDO. EGS.		ČJS-5-1-06 Rozlišuje hlavní orgány státní moci. Umí vyjmenovat a popsat státní symboly i některé zástupce státní moci. Také symboly našeho státu a jejich význam.

Vlastivěda	4. ročník	
MKV. (MV) – ČJ.		
ČJS-5-1-01 Mapy: - části mapy. Mapa a glóbus. Město Chlumec, jeho poloha.		ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.
ČJS-5-1-02 Orientace v přírodě. Bezpečný pohyb a pobyt v přírodě. Přírodní podmínky ČR. Zemský povrch: - vyvýšeniny, sníženiny, nadmořská výška a výškový rozdíl. - typy zemského povrchu. - pohoří a hory, nížiny ČR EMV. (MV) – M. (MV) – Přv.		ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i na mapě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 Druhy map - orientace s mapou. Místo svého bydliště a školy. Možná nebezpečí v okolí. Poloha ČR v rámci Evropy. Vodstvo: - vodstvo na zemi, řeky, rybníky, vodní nádrže. - vodstvo ČR, rozdíl mezi rybníkem, jezerem a přehradou. Zemědělství: - úkoly zemědělství a jeho členění. Vliv zemědělství na životní prostředí. - co je půda. Význam půdy. - zemědělské aktivity v regionu i celé ČR. Nerostné suroviny: - konkrétní příklady, těžba nerostných surovin v ČR. Vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí. Naleziště některých nerostných surovin v ČR. Průmysl: - význam průmyslu. Vliv průmyslu na životní prostředí. Příklady průmyslových odvětví a jejich výrobky v ČR. Průmyslové aktivity v regionu.		ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrtý, plány, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy

Vlastivěda	4. ročník	
Služby a doprava: - úkol dopravy. Doprava v ČR. Druhy dopravy v ČR. Ochrana přírody: - chráněná území v ČR. Národní parky a některé chráněné krajinné oblasti ČR. Místo, kde žijeme: - obec, místní krajina. Změny v nejbližším okolí. - minulost, současnost. MDV. EMV. (MV) – ČJ.		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Vlastivěda	5. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy

Vlastivěda	5. ročník	
<p>ČJS-5-3-01 Novověk: - bitva na Bílé hoře - J. A. Komenský - „učitel národů“. Marie Terezie a Josef II. - reformy OSV. (MV) – Vv.</p>		<p>ČJS-5-3-01 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p>
<p>ČJS-5-3-02 Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života. Státní svátky a významné dny Vědecko-technická revoluce: - vynálezy - manufaktury. Význam vědy a techniky. Vědecko-technická revoluce. Významné vynálezy 19. století. Manufaktura. Národní obrození: - ohrožení českého jazyka. - jeho představitelé. - Národní divadlo, jeho vznik OSV. (MV) – ČJ. (MV) – Vv.</p>		<p>ČJS-5-3-02 Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.</p>

Vlastivěda	5. ročník	
<p>ČJS-5-3-03 První světová válka. - Vstup evropských států do 1. světové války. Vývoj 1. světové války, její důsledky. Vznik Československa: - T. G. Masaryk, jeho význam. Život za 1. republiky. Druhá světová válka. - myšlenka nacismu, obyvatelé jím ohrožení. ohrožené nacismem. Mnichovská dohoda. Život v období Protektorátu Čechy a Morava. Vývoj a ukončení 2. světové války. Totalitní stát: - rok 1948. Život a postavení občana v totalitním zřízení. Snahy lidí o změny. - rok 1968. Důvody a následky vpádu sovětských vojsk na naše území. Sametová revoluce – přechod k demokracii: - smysl Sametové revoluce. Změny, které revoluce přinesla. Postavení občana v demokratickém státě. Rozdělení republiky – vznik České republiky: - oficiální názvy obou nástupnických států. - Význam vstupu ČR do EU a NATO, popis těchto mezinárodních organizací OSV. VDO. EGS. MDV</p>		<p>ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</p>
<p>ČJS-5-1-04 Česká republika – správní členění (kraje ČR). Přírodní i socio-ekonomické poměry krajů. Město Chlumec v kraji. Jeho kulturní nebo historické památky. Přírodní zajímavosti v okolí. Významné události v regionu.</p>		<p>ČJS-5-1-04 Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam</p>
<p>ČJS-5-2-01 Vztahy mezi lidmi, pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>		<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>
<p>ČJS-5-2-02 Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p>		<p>ČJS-5-2-02 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat</p>

Vlastivěda	5. ročník	
<p>ČJS-5-2-03 Jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p>		<p>ČJS-5-2-03 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>
<p>ČJS-5-2-04 Základní formy vlastnictví; peníze v běžných situacích, odhad a kontrola ceny nákupu a vrácené peníze, nemožnost realizace všech chtěných výdajů, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p>		<p>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>
<p>ČJS-5-1-03 Evropa. - přírodní poměry - socio-ekonomické poměry. Státy Evropy. Mezinárodní organizace EU a NATO. OSV. EMV. MDV. EGS. (MV) – ČJ. (MV) – Vv.</p>		<p>ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlišťích lidí na mapách naší republiky, Evropy</p>
<p>ČJS-5-1-05 Sousední státy ČR: - Slovensko - Německo - Polsko - Rakousko. Práce s mapou. Toulky Evropou. Rozdíly mezi lidmi. Turisticky atraktivní státy Evropy. Zajímavosti našich sousedů. OSV. EMV. EGS. MDV. (MV) – Vv. (MV) – ČJ.</p>		<p>ČJS-5-1-05 Porovná způsob života v naší vlasti s životem v jiných zemích.</p>

Vlastivěda	5. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		